

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การได้มาซึ่งกรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา (เพิ่มเติม)*

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๕๐/๘๗๐ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการได้มาซึ่งกรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและให้ความเห็นไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การได้มาซึ่งกรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามเรื่องเสร็จที่ ๒๔๔/๒๕๔๙ ว่า การที่กรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยามีได้มาจากการลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญของการเลือกตั้ง จึงเป็นการดำเนินการที่ยังไม่ครบถ้วนตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดไว้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งกรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว มีความเห็นแยกเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายแรกเห็นว่า เมื่อการดำเนินการไม่ครบขั้นตอนก็ให้ไปดำเนินการให้ครบขั้นตอน คือ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งกรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์โดยไม่ต้องเริ่มต้นใหม่ การได้มาก็ถือว่าสมบูรณ์ เพราะผ่านขั้นตอนการดำเนินการขั้นตอนแรกมาแล้วเพียงแต่ขาดขั้นตอนที่สองเท่านั้น ส่วนฝ่ายที่สองเห็นว่า ควรจะให้มีการดำเนินการใหม่ทั้งหมดทั้งสองขั้นตอน คือ ลงสมัครรับเลือกตั้งใหม่และมีการลงคะแนนเลือกตั้ง จึงจะถือว่าครบขั้นตอน เนื่องจากคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยมีความเห็นแตกต่างกันดังกล่าว มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า การที่กรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยามีได้มาจากการลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญของการเลือกตั้ง จึงเป็นการดำเนินการที่ยังไม่ครบถ้วนตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดไว้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งกรรมกรรมสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ นั้น หมายความว่าอย่างไร การดำเนินการจะให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามความเห็นของฝ่ายแรกหรือฝ่ายที่สอง

* ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๙๐๑/๐๘๐๓ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒. หากมีความเห็นตามความเห็นของฝ่ายแรก ในการลงคะแนนเลือกตั้งจะให้คณาจารย์ประจำที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ ณ มหาวิทยาลัย ในวันลงคะแนนเลือกตั้งเป็นคณลงคะแนนเลือกตั้งหรือจะต้องให้คณาจารย์ที่ผู้สมัครได้รับการสมัครครั้งแรกเป็นคณลงคะแนนเลือกตั้ง หากให้คณาจารย์ที่ผู้ลงสมัครเลือกตั้งครั้งแรกลงคะแนน คณาจารย์ที่ออกจากราชการเพราะเกษียณอายุราชการจะต้องมาลงคะแนนเลือกตั้งด้วยหรือไม่ อย่างไร

๓. กรรมการทั้งสี่ท่านที่ได้รับเลือกเข้ามาจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่อ้างว่า การดำเนินการยังไม่ครบถ้วนตามกระบวนการและขั้นตอนตามกฎหมายและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยนั้น หากคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นด้วยกับความเห็นของฝ่ายแรกและฝ่ายที่สอง สภามหาวิทยาลัยอยากทราบว่าการดำเนินการต่างๆ และการลงมติในการประชุมของกรรมการทั้งสี่ท่าน ที่ได้กระทำไปแล้วชอบหรือไม่ จะมีผลบังคับใช้ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาหรือของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่าการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำเป็นการดำเนินการที่ยังไม่ครบถ้วนตามกระบวนการและขั้นตอนที่กฎหมายและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนด นั้น หมายความว่าอย่างไร และจะต้องดำเนินการเลือกตั้งให้ครบขั้นตอนหรือจะต้องดำเนินการใหม่ทั้งหมด เห็นว่า เมื่อข้อ ๕^๑ แห่งข้อบังคับ

^๑ ข้อ ๕ การเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ” จำนวนสามคน เพื่อดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ

(๒) ผู้มีสิทธิรับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔ และมาจากการสมัครเข้ารับการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการเลือกตั้ง

(๓) ให้คณะกรรมการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ

(๔) ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามข้อบังคับนี้ ได้แก่ คณาจารย์ประจำ ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ ณ มหาวิทยาลัย กรณีคณาจารย์ประจำที่ได้รับคำสั่งให้ไปราชการให้คณะกรรมการเลือกตั้งดำเนินการให้ใช้สิทธิเลือกตั้งก่อน

(๕) ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งคนหนึ่ง เลือกผู้สมัครได้ไม่เกินสี่คนหรือตามจำนวนที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด แล้วแต่กรณี

(๖) การออกเสียงเลือกตั้งให้ใช้วิธีลงคะแนนเลือกตั้งโดยตรงและลับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของ คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เกี่ยวกับการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๒๔๔/๒๕๔๙^๒ แล้วว่า “...การสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการเลือกตั้งที่แตกต่างหากจาก ขั้นตอนของการลงคะแนนเลือกตั้ง...” แต่เนื่องจากการลงคะแนนเลือกตั้งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของ กระบวนการเลือกตั้งที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องกันโดยลำดับ เมื่อคณะกรรมการเลือกตั้งมิได้ดำเนินการ จัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งให้ครบถ้วนตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยย่อมทำให้กระบวนการ เลือกตั้งทั้งหมดเสียไป จึงต้องดำเนินการเริ่มต้นให้มีกระบวนการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจาก คณาจารย์ประจำใหม่ทั้งหมด

ประเด็นที่สอง กรณีที่มีความเห็นว่าจะต้องดำเนินการเลือกตั้งให้ครบขั้นตอนเท่านั้น จะให้คณาจารย์ประจำผู้มีสิทธิเลือกตั้งในครั้งแรกหรือคณาจารย์ประจำที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน ปัจจุบันเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง และหากคณาจารย์ประจำผู้นั้นเกษียณอายุราชการไปแล้วจะต้อง มาลงคะแนนเลือกตั้งด้วยหรือไม่ อย่างไร เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า ต้องดำเนินการ เริ่มต้นให้มีกระบวนการเลือกตั้งใหม่ทั้งหมด จึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นที่สอง

ประเด็นที่สาม กรณีการดำเนินการและการลงมติในการประชุมของกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำที่ได้กระทำไปแล้วชอบหรือไม่ และจะมีผลบังคับใช้ได้หรือไม่ เห็น ว่า โดยหลักกฎหมายปกครองแล้วการดำเนินการทางปกครองที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่หรือกรรมการที่มี อำนาจพิจารณาทางปกครอง ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง เพราะการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย การพ้นจากตำแหน่งเช่นนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้ นั้น ได้ ปฏิบัติ ไป ตาม อำนาจหน้าที่ ดังนั้น การดำเนินการต่าง ๆ

(๗) การนับคะแนนให้กระทำโดยเปิดเผยและทันทีเมื่อสิ้นสุดการลงคะแนนโดยให้นำ คะแนนเลือกตั้งมารวมกันแล้วจึงดำเนินการนับคะแนน

(๘) การนับคะแนนเสียงถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีการจับฉลาก เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนเท่ากัน

(๙) ให้นำเสนอผลการเลือกตั้งต่ออธิการบดี

ให้คณะกรรมการเลือกตั้งตามข้อ ๕ (๑) พ้นจากตำแหน่งเมื่อนำรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้ง ตามจำนวนที่กำหนดเสนอต่ออธิการบดี

^๒ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยจาก คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๔๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตลอดจนการลงมติในการประชุมของกรรมการทั้งสี่คนที่ได้รับเลือกเข้ามาจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้กระทำไปตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา
๑๙^๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๙

^๓ มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจ
พิจารณาทางปกครองใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุ
ให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตาม
อำนาจหน้าที่